

Ochrona pomorskich muraw kserotermicznych

2016-06-17

15 czerwca 2016 r. w rezerwacie przyrody Kwidzińskie Ostnice rozpoczął się długo wyczekiwany przez zespół Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gdańsku wypas zwierząt. Jest to pierwszy od wielu lat rezerwat na Pomorzu, w którym „zatrudniane są” zwierzęta do ochrony muraw kserotermicznych. W rezerwacie owce i kozy będą siedliskować przez 3 tygodnie, następnie zostaną przewiezione do rezerwatu przyrody Biała Góra. Planowany jest coroczny wypas zwierząt w tych rezerwach, jak również w rezerwacie Miłachowo.

Największym zagrożeniem dla muraw jest rozwój drzew, które powodują zacienienie i ograniczenie możliwości rozwoju gatunków roślin ciepłolubnych, charakterystycznych dla muraw. Niegdyś prowadzona na murawach gospodarka rolna polegająca m.in. na wypasie zwierząt, przyczyniała się do utrzymania muraw w dobrej kondycji. Po jej zaniechaniu, w dość krótkim czasie oprócz drzew, siedlisko opanowują intensywnie rozwijające się trawy rozłogowe - trzcinnik piaskowy i rajgras, wypierając trawy kępiaste, w tym ostnicę Jana. Tak więc najskuteczniejszą metodą ochrony muraw jest wypasanie.

Przy ekstensywnym wypasie zwierzęta zgryzają rośliny o miękkich liściach, pozostawiając gatunki kserotermiczne, czyli te o liściach szorstkich i twardych (najcenniejsze gatunki murawowe). Przy tym nie dopuszczają do rozwoju drzew i krzewów zjadając ich młode gałązki i liście. Ponadto, w czasie przemieszczania się zwierzęta niszczą zwarty miejscami wojłok utworzony przez martwe rośliny, który uniemożliwia kiełkowanie nasion oraz zruszają i odsłaniają powierzchnię ziemi. Ułatwia to dostęp światła do podłoża i umożliwia rozwój siewek światłolubnych roślin murawowych. Wypasu nie zastąpi koszenie, gdyż nie przynosi tych wszystkich korzyści, a jednocześnie ułatwia rozwój roślin, które nie są preferowane na murawach, np. rozłogowych traw. Prowadzony w ramach działań ochronnych wypas zwierząt, wspiera dodatkowo zachowanie starych, rodzimych ras zwierząt - owiec wrzosówek - odpornych na lokalne warunki klimatyczne i choroby.

Dziękujemy wszystkim zaangażowanym w przygotowania do wypasu, szczególnie Leśniczemu Leśnictwa Miłosna oraz Stowarzyszeniu Eko-Inicjatywa, które pełni całodobowy nadzór nad zwierzętami. Mamy nadzieję, że działania, sfinansowane przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku, przyniosą widoczne efekty, a murawy zaczną cieszyć oko bogactwem gatunków roślin kserotermicznych.

Galeria zdjęć

